

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în colaborare cu membrii Grupului de lucru, instituit prin Ordinul nr. 152 din 24 decembrie 2024 al viceprim-ministrului, ministrului dezvoltării economice și digitalizării, desemnați din cadrul Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Agenției Proprietății Publice și Agenției de Investiții.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
În calitate de temei legal pentru elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public este art. IX alin. (4) din Legea nr. 259/2024 pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe), conform căruia, Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii numite, urmează să aprobe metodologia de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public.
2.2. Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Propunerile de modificare la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice (operate prin art. III. din Legea nr. 259/2024), au fost elaborate în corespundere cu recomandările Comitetului Național de Stabilitate Financiară, formulate în baza deciziei luate prin vot unanim în cadrul ședinței ordinare din 29 martie 2024, în conformitate cu atribuțiile ce-i revin prin Legea nr. 209/2018. Amendamentele au prevăzut introducerea unor reglementări speciale legate de tranzacționarea acțiunilor noi emise de societățile de asigurare sau de reasigurare, similar normelor actuale aplicabile în privința acțiunilor noi emise de băncile de

importanță sistemică.

Modificările propuse au drept scop instituirea unui cadru normativ pentru efectuarea tranzacțiilor de tip back-to-back pentru sectorul de asigurări, în cazul în care Guvernul determină că, achiziționarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare este în interes public și decide asupra necesității implicării statului în acest sens.

În vederea asigurării implementării reglementărilor primare adoptate prin Legea nr. 259/2024, legislatorul a oferit Guvernului, un termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii de modificare, ca să aprobe metodologia de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public (art. IX alin. (4) din Legea nr. 259/2024). De menționat că, Legea nr. 259/2024 a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 26 noiembrie 2024. În acest context, pentru a asigura conformarea cu termenul stabilit de legiuitor, prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii Guvernului propune ca intrarea în vigoare a acesteia să aibă loc la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În virtutea celor expuse supra, proiectul hotărârii Guvernului propune:

- aprobarea Metodologia de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public;
- intrarea în vigoare a proiectului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În partea ce vizează conținutul Metodologiei de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public (în continuare „Metodologia”), cuprins în 4 capitole:

- I. DISPOZIȚII GENERALE
- II. CRITERIILE DE DETERMINARE A ACȚIUNILOR SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE SAU DE REASIGURARE A CĂROR CUMPĂRARE ESTE DE INTERES PUBLIC
- III. ETAPELE DE DETERMINARE A INTERESULUI PUBLIC AL CUMPĂRĂRII ACȚIUNILOR NOU-EMISE DE SOCIETĂȚILE DE ASIGURARE SAU DE REASIGURARE
- IV. COMISIA PENTRU DETERMINAREA INTERESULUI PUBLIC AL CUMPĂRĂRII ACȚIUNILOR NOU-EMISE DE SOCIETĂȚILE DE ASIGURARE SAU DE REASIGURARE

I. DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul I conține reglementările clasice ale unui asemenea capitol, referindu-se, în speță la obiectul de reglementare al acesteia. Astfel, prin prevederile Metodologiei se reglementează:

- procedura prin care se determină dacă cumpărarea, de către Guvern, a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare este de interes public;
- acțiunile societăților de asigurare sau de reasigurare, care pot constitui obiect al cumpărării care este determinată ca fiind de interes public;
- modul de evaluare a oportunității și necesității implicării statului în cumpărarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare, determinată ca fiind de interes public.

Obiect al cumpărării de interes public îl constituie acțiunile nou-emise prin decizia organului executiv al societății de asigurare sau de reasigurare, în condițiile art. 54¹ alin. (3) Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice.

În același capitol, se reglementează cumpărarea de către Guvern, a acțiunilor societății de asigurare sau de reasigurare, determinată ca fiind de interes public, care se realizează doar dacă sunt întrunite cumulativ anumite condiții, și anume:

- acțiunile neînstrăinate ale foștilor deținători de acțiuni asupra cărora au devenit incidente prevederile legislației aferente activității de asigurare sau de reasigurare, care au fost anulate din motive de legalitate, conform art. 54¹ alin. (3) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, și anume:
 - a) achiziționarea/dobândirea acțiunilor/participației calificate fără avizul prealabil al autorității de supraveghere în domeniului asigurărilor și reasigurărilor;
 - b) în cazul retragerii avizului prealabil din motivul nerespectării cerințelor privind calitatea acționariatului, prevăzute de legislației privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;
- organul executiv al asigurătorului sau al reasuratorului, prin derogare de la prevederile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, să fi emis și să fi depus la Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) decizia privind anularea acțiunilor existente și emiterea suplimentară de acțiuni în același număr și de aceeași clasă. Acțiunile nou-emise urmează să se expună la vânzare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare, conform art. 30 alin. (10), în termenele conform art. 30 alin. (13)-(15) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;
- vânzarea acțiunilor nou-emise pe piața reglementată să fi eșuat la expirarea termenelor stabilite, conform art. 54¹ alin. (2) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, pentru vânzarea acestora;

- cel puțin un achizitor potențial întrunește cumulativ următoarele condiții:
 - a) și-a exprimat intenția de a achiziționa acțiunile, obținând avizul prealabil al BNM, conform art. 30 alin. (4) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, și a solicitat implicarea Guvernului pentru a facilita tranzacția de cumpărare în interes public;
 - b) este dispus să încheie un antecontract.

II. Indicatorii de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este de interes public

Proiectul propune ca determinarea existenței interesului public pentru cumpărarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare de către Guvern, se efectuează în baza anumitor indicatori. În speță, se are în vedere evaluarea interesului public în baza următorilor indicatori cantitativi principali:

- valoarea totală a activelor – reprezintă suma totală a activelor declarate de societate, conform ultimului raport anual oficial;
- volumul total al primelor brute subscrise – reflectă valoarea totală a primelor înregistrate de societate pentru aceeași perioadă de raportare;
- numărul total de polițe în vigoare – indică numărul polițelor active emise de societate la data evaluării.

Pentru cazul în care nu sunt întruniți indicatorii stabiliți la pct. 4, interesul public poate fi evaluat inclusiv în baza existenței a cel puțin unuia dintre indicatorii suplimentari, și anume:

- are un grad redus de substituibilitate – societatea oferă servicii specializate de asigurare sau de reasigurare, care nu sunt oferite de alți furnizori de servicii de asigurare sau de reasigurare de pe piață, sau oferta existentă este limitată, astfel încât ieșirea de pe piață a acestora ar diminua concurența pe piața asigurărilor;
- are o importanță strategică – societatea de asigurare sau de reasigurare desfășoară activitate de asigurare sau de reasigurare a bunurilor din domeniul public, a infrastructurii critice sau a altor elemente de interes asigurarea securității statului.

III. ETAPELE DE DETERMINARE A INTERESULUI PUBLIC AL CUMPĂRĂRII ACȚIUNILOR NOU-EMISE DE SOCIETĂȚILE DE ASIGURARE SAU DE REASIGURARE

Determinarea interesului public al cumpărării acțiunilor nou-emise de societățile de asigurare sau de reasigurare, în temeiul prevederilor art. 54¹ alin. (2) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, se propune a se face de către o Comisie interinstituțională. Comisia se va constitui prin ordin al ministrului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

În vederea determinării interesului public al tranzacției cu acțiuni nou-emise de societatea de asigurare sau de reasigurare, Comisia va solicita BNM, în calitate de autoritate de supraveghere a domeniului asigurărilor și reasigurărilor, toate datele referitoare la activitatea societății de asigurare sau de reasigurare vizate, date care sunt utile și necesare pentru a stabili dacă societatea corespunde indicatorilor prevăzuți la pct. 4 sau pct. 5 din proiect.

La solicitarea Comisiei, BNM va avea obligația să colecteze și să transmită, în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării Comisiei, toate datele solicitate.

Urmare a recepționării datelor de la BNM, Comisia, în termen de până la 15 zile lucrătoare, va trebui să analizeze datele și informațiile transmise de BNM, să elaboreze și să adopte cu votul majorității absolute o Notă de informare.

Nota de informare va cuprinde:

- descrierea situației societății de asigurare sau de reasigurare prin prisma condițiilor prevăzute la pct. 3 din proiectul metodologie;
- justificarea existenței interesului public la cumpărarea acțiunilor nou-emise, în baza prevederilor pct. 4 și 5 din proiectul metodologiei;
- beneficiile implicării statului și riscurile potențiale, dacă sunt identificate;
- recomandări privind intervenția statului în sensul cumpărării acțiunilor nou-emise expuse la vânzare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare.

Membrul Comisiei care prezintă un vot contrar votului majoritar, întocmește opinie separată, care se anexează la Nota de informare.

Nota de informare urmează să se prezintă ministrului Dezvoltării Economice și Digitalizării în termen de până la 5 zile lucrătoare de la adoptarea acesteia de către Comisie.

La rândul său, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în baza Notei de informare, va elabora și va propune Guvernului pentru aprobare, proiectul de hotărâre a Guvernului privind determinarea interesului public la cumpărarea acțiunilor societății de asigurare sau de reasigurare, în scopul expunerii lor la vânzare conform prevederilor art. 54¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice.

Prin hotărârea privind determinarea interesului public la cumpărarea acțiunilor societății de asigurare sau de reasigurare, în scopul expunerii lor la vânzare conform prevederilor art. 54¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, Guvernul va urma să hotărască că:

1. Cumpărarea de către stat a acțiunilor nou-emise ale societății de asigurare sau de reasigurare în scopul expunerii lor la vânzare conform prevederilor art. 54¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, este de interes public;
2. Inițierea negocierilor cu potențialul achizitor al acțiunilor numite la pct. 16.1, oferind mandat de negociere autorității competente.

IV. Comisia pentru determinarea interesului public al cumpărării acțiunilor nou-emise de societățile de asigurare sau de reasigurare

Din componența Comisiei numite, se propune să facă parte factori de conducere ai autorităților relevante obiectului examinat, și anume:

- un secretarul de stat al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, desemnat de ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării, care este și președinte al Comisiei;
- Directorul general al Agenției Proprietății Publice, vicepreședinte al Comisiei;
- un secretar de stat al Guvernului, desemnat de secretarul general al Guvernului;
- un membru al Comitetului executiv al BNM, desemnat de guvernatorul BNM;
- un secretar de stat al Ministerului Finanțelor;
- un secretar de stat al Ministerului Justiției, desemnat de ministrul Justiției;
- un vicepreședinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare desemnat de Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Comisia este un organ colegial cu caracter consultativ, fără statut de persoană juridică, instituită în vederea evaluării existenței interesului public în cumpărarea acțiunilor societății de asigurare sau de reasigurare de către Guvern, în scopul expunerii lor la vânzare, conform prevederilor art. 54¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice.

Comisia să își desfășoare activitatea în baza Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, prezentei Metodologii și a altor acte normative în vigoare, după caz.

Din punct de vedere organizatoric:

- Comisia va fi condusă de președintele acesteia. În absența președintelui, funcțiile

acestui sunt exercitate de către vicepreședintele Comisiei.

- Președintele Comisiei va exercita următoarele atribuții:

- Conducerea activității Comisiei convoacă și prezidează ședințele acesteia;
- În caz de necesitate, invită la ședințele Comisiei conducători și specialiști ai autorităților administrației publice, altor instituții publice, precum și experți independenți;
- Reprezintă Comisia în relațiile cu autoritățile administrației publice, societățile de asigurare sau de reasigurare, potențialii achizitori și societatea civilă;
- Stabilește data, ora, locul desfășurării ședințelor și aprobă ordinele de zi ale ședințelor Comisiei;
- Desemnează persoanele responsabile pentru pregătirea notelor de informare sau, după caz, rapoartelor asupra problemelor de pe ordinea de zi a ședinței.

Lucrările de secretariat ale Comisiei vor fi asigurate de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, din cadrul căruia se desemnează și secretarul Comisiei.

Secretarul Comisiei nu va avea calitate de membru al Comisiei și nu va avea drept de vot la luarea deciziilor de către Comisie.

Atribuțiile secretarului vor fi:

- pregătirea seturilor de materiale necesare pentru desfășurarea ședințelor Comisiei și asigură, din punct de vedere tehnico-organizatoric, desfășurarea acestora;
- asigurarea accesului informațional public la ordinea de zi a ședinței Comisiei și la Notele de informare aprobate de Comisie.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public are loc în mod implicit, atâta timp cât Guvernul decide că acțiunile a căror cumpărare este de interes public. Acest impact se va referi, în special, la veniturile în bugetul stat prin vânzarea ulterioară a acțiunilor nou-emise – aceasta pe de o parte.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Pe de altă parte, într-o formă sau alta, statul va putea garanta buna-reputație a ulteriorului potențial achizitor. Implicit, are loc controlul accesului în domeniul asigurărilor și reasigurărilor a subiecților capacitați financiar și funcțional.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu transpune și nu prevede transpunerea legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În corespundere cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectul hotărârii Guvernului a fost publicat pe portalul particip.gov.md: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13754 . Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată ca fiind de interes public, număr unic 31/MDED/2025 a fost plasat pentru consultări publice pe portalul particip.gov.md: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13880 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul hotărârii de Guvern se încorporează în sistemul actelor normative fără a

aduce atingere altor prevederi.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Guvernul va aproba hotărârea de Guvern privind determinarea interesului public și necesitatea implicării statului la efectuarea tranzacției cu acțiunile nou emise de societatea de asigurare sau reasigurare respectivă, conform prevederilor art. 54¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice.

Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică realizarea unor măsuri adiționale pentru implementare.

Secretar de stat

Eugeniu HARABARA